دورنما

رؤیای حذف نیروهای مردمی عراق برای امریکا بر باد می‌رود

حشدالشعبی: قطعاً در آزادسازی موصل شرکت می‌کنیم

در شرایطی که امریکا تلاش می‌کند نیروهای مردمی عراق را از عملیات آزادسازی موصل کنار زده و پیروزی در مقابل داعش را به نام خود ثبت کند بسیج مردمی عراق اعلام کرد با هماهنگی فرماندهی کل نیروهای مسلح کشور، قطعاً در نبرد آزادسازی شهر موصل شرکت خواهد کرد.

به گزارش «جوان»، آزادسازی الرمادی امیدواری‌ها را برای پاکسازی سایر مناطق تحت اشغال داعش در شمال عراق افزایش داده و می‌توان دریافت با آزادسازی مرکز استان غربی عراق یک گام راهبردی برای پاکسازی موصل، برداشته شده است ولی کارشکنی‌های امریکا در عملیات آزادسازی شهرها کار را برای ادامه نبرد با تکفیری‌های داعش سخت می‌کند. به رغم مخالفت‌های امریکا برای کنار گذاشتن نیروهای حشدالشعبی (بسیج مردمی عراق) از عملیات آزادسازی شهر موصل، مرکز خلافت خودخوانده داعش، اوس الخفاجی یکی از رهبران بسیج مردمی عراق اعلام کرد یگان‌های نظامی این گروه در عملیات آزادسازی موصل از سیطره داعش، شرکت خواهند کرد. الخفاجی در گفت‌وگو با خبرگزاری «المعلومه» گفت: «دهها یگان نظامی از نیروهای بسیج مردمی عراق در نبرد آزادسازی شهر موصل به ویژه در منطقه «الشرقاط» شرکت خواهند کرد و یگان‌های نظامی دیگر نیز از منطقه «الصینیه» به منظور تقویت حضور نیروها در الشرقاط وارد عمل خواهند شد.» الخفاجی تصریح کرد که هماهنگی‌های لازم برای این مهم با وزارت‌های کشور و دفاع و فرماندهی نیروهای مسلح عراقی صورت گرفته است تا سازوکار مناسبی برای ورود به موصل طراحی شود. این نبرد با حضور نیروهای ملی شامل نیروهای امنیتی عراق، سرویس مبارزه با تروریسم، نیروهای بسیج مردمی، نیروهای داوطلب عشایر، نیروهای داوطلب ملی (الحشد الوطنی) و پیشمرگه انجام خواهد شد. خالد العبیدی، وزیر دفاع عراق روز جمعه در مصاحبه با خبرگزاری رویترز گفت: «آزادسازی شهر موصل از چنگال گروه تروریستی داعش نیمه اول سال جاری میلادی آغاز می‌شود.» وی افزود: «پایان نبرد موصل بستگی به متغیرهای خاصی دارد و نمی‌توان زمانی برای آن پیش بینی کرد.» آزادسازی موصل از اشغال داعش به معنای نابودی کامل این گروه در عراق خواهد بود، زیرا موصل دژ و پایگاه اصلی آنان محسوب می‌شود. بنابراین تروریست‌های داعش به هر طریقی تلاش می‌کنند موصل را حفظ کنند و از این رو آزادسازی این شهر چندان آسان نخواهد بود.

■ مخالفت امریکا با حضور حشدالشعبی

آمادگی نیروهای مردمی برای مشارکت در عملیات موصل، در حالی است که امریکا مخالف حضور این نیروها در عملیات ضدداعش است. امریکا در عملیات آزادسازی شهر الرمادی، مرکز استان الانبار نیز با حضور نیروهای حشدالشعبی مخالفت کرد و آنها را از این عملیات دور نگه داشت. نیروهای مردمی در یکسال گذشته موفقیت‌های بسیاری را در مقابل داعش به دست آورده و توانسته‌اند برخی مناطق استراتژیک از جمله شهرهای «جرف الصخر و تکریت» را از دستان داعش آزاد کنند. نیروهای حشدالشعبی توانستند در مدت کمتر از یک ماه این شهرها را آزاد کنند ولی در عملیات آزادی الرمادی که نیروهای مردمی حضور نداشتند و نیروهای امریکایی عملیات را هدایت می‌کردند کار آزادسازی هفت ماه طول کشید. از طرفی، امریکا تلاش می‌کند با کنار گذاشتن نیروهای مردمی از عملیات آزادسازی موصل، پیروزی در مقابل داعش را به نام خود ثبت کند. پس از حضور روسیه در سوریه و کسب دستاوردهای جدی در مبارزه با داعش و برخی گروه‌های تروریستی دیگر، ناکارآمدی ائتلاف بین‌المللی علیه داعش بیش از هر زمان دیگری آشکار شد و نشان داد که عملکرد ۱۶ ماهه ائتلاف در مقابل حملات گسترده روسیه به تکفیری‌ها ناچیز بوده است. به باور ناظران، امریکا در این شرایط ضمن زیر سؤال بردن اقدام روسیه و متهم کردن این کشور به اینکه گروه‌های به اصطلاح میانه‌رو را هدف قرار می‌دهد، سعی می‌کند در عرصه میدانی عراق به موفقیت‌هایی دست یابد تا ضمن تقویت متحدان خود در این کشور، یک اقدام مؤثر علیه داعش انجام داده باشد، به همین منظور در هفته‌های گذشته حضور خود در عراق را تقویت کرده است. منابع آگاه عراقی روز شنبه اعلام کردند که امریکا ۲ هزار تن از نیروهای نظامی خود را به عراق اعزام و در پایگاه‌های خود در الانبار مستقر کرده است تا بدون هماهنگی نیروهای عراقی در عملیات آزادسازی موصل شرکت کنند.

■ درخواست‌ها برای اخراج سفیر عربستان

سفیر عربستان در عراق که اخیراً پس از ۲۵ سال قطع روابط دیپلماتیک میان دو کشور، در بغداد فعالیتش را آغاز کرده است، شنبه شب با بی‌پروایی علیه نیروهای داوطلب مبارزه با داعش و شیعیان اظهار نظر کرد. ثامر السبهان، سفیر عربستان در عراق در گفت‌وگویی ویژه با شبکه «السومریه نیوز»، مدعی شد: «مخالفت کردها و اهالی الانبار با ورود نیروهای بسیج مردمی به مناطقشان بیانگر عدم مقبولیت این نیروها در جامعه عراقی است.» سفیر عربستان این سؤال را مطرح کرد: «آیا دولت عراق با حضور نیروهای بسیج مردمی سنی مانند نیروهای بسیج مردمی شیعی کنونی و تسلیح مشابه آنها، موافقت می‌کند؟ چرا سلاح تنها در اختیار نیروهای بسیج مردمی شیعی گذاشته می‌شود.» در پی این اظهارات، هیئت بسیج مردمی عراق اولین طرفی بود که با انتشار بیانیه‌ای خواستار اخراج سفیر عربستان از کشور شد. سایر شخصیت‌ها و احزاب سیاسی عراق نیز به این موج پیوستند و خواستار اخراج سفیر عربستان از کشور شدند. باقر جبر الزبیدی، وزیر حمل و نقل عراق، اظهارات السبهان را مخالف عرف دیپلماتیک و دخالت آشکار در امور عراق توصیف کرد، همچنین فراکسیون پارلمانی بدر، خالد الاسدی، عضو فراکسیون روابط خارجه پارلمان عراق و ائتلاف سنی «اتحاد القوی العراقیه» نیز با صدور بیانیه‌هایی خواستار اخراج سفیر عربستان از عراق شدند.

رویکرد

حماس: اظهارات عباس درباره «انتفاضه قدس» انحراف ملی است

سخنگوی جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) اظهارات رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین در مورد انتفاضه قدس و تداوم همکاری امنیتی تشکیلات رام‌الله با اسرائیل را یک انحراف ملی خطرناک خواند.

سامی ابوزهری، سخنگوی حماس روز یک‌شنبه گفت: «اظهارات محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین که خون اسرائیلی‌ها و فلسطینیان را برابر دانست و بر ادامه همکاری امنیتی با طرف صهیونیستی تأکید کرد، به مثابه خنجر زدن از پشت به انتفاضه سلحشورانه ملت فلسطین و بازیچه قرار دادن سرنوشت و آرمان ملی ماست.» به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی فلسطین، سامی ابوزهری از گروه‌های ملی خواست در قبال این انحراف موضعی جدی اتخاذ کنند. وی خاطرنشان کرد: این اظهارات به هیچ وجه تصویرگر موضع ملت فلسطین نیست و انتفاضه قدس تا زمان تحقق اهداف و خواسته هایش ادامه خواهد داشت. عباس این اظهارات را در حالی مطرح می‌کند که ماجد فرج، رئیس سرویس‌های امنیتی تشکیلات رام‌الله هفته گذشته گفت که این تشکیلات از زمان شکل گیری انتفاضه قدس تاکنون از وقوع ۲۰۰ عملیات ضدصهیونیستی جلوگیری کرده است. انتفاضه جدید فلسطینی‌ها در مخالفت با حمله صهیونیست‌ها به مسجدالاقصی از اول اکتبر گذشته شروع شده و تاکنون بیش از ۱۶۰ تن شهید و بیش از ۳ هزار و ۵۰۰ تن دیگر زخمی شده‌اند. سخنگوی جنبش مقاومت اسلامی فلسطین تأکید کرد که تلاش‌های گسترده‌ای برای نشست رهبران این جنبش و جنبش فتح در دوحه به منظور پیشبرد و اجرای نهایی توافقنامه آشتی ملی صورت گرفته است. ابوزهری تصریح کرد که هدف از برگزاری این نشست، اجرای نهایی بندهای توافقنامه آشتی ملی و ایجاد راهکارهایی در همین زمینه است. وی خاطرنشان کرد پرونده حمایت از انتفاضه قدس و تشکیل دولت وحدت ملی نیز در این نشست مطرح خواهد شد. سخنگوی حماس تأکید کرد که تشکیل دولت وحدت ملی باید در جریان نشست کادر رهبری موقت سازمان آزادی‌بخش یا گروه‌های فلسطینی امضاکننده توافقنامه آشتی ملی انجام پذیرد.

گزارش یک

ادامه پیشروی‌های ارتش سوریه در آستانه مذاکرات صلح

آخرین مقر تروریست‌ها در لاذقیه فرو پاشید

در حالی که برگزاری مذاکرات صلح سوریه در ژنو در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است، نیروهای دولتی این کشور به همراه متحدان خود به پیروزی‌های مهمی در شمال این کشور به‌ویژه در استان لاذقیه دست یافته‌اند تا بیش از پیش به مرز ترکیه نزدیک شوند.

رسانه‌های دولتی سوریه روز یک‌شنبه گزارش دادند ارتش این کشور مناطق مهمی را در حومه شمالی لاذقیه تحت کنترل خود درآورد. سانا خبرگزاری رسمی سوریه به نقل از منابع نظامی گزارش داد که یگان‌هایی از ارتش سوریه با همکاری گروه‌های دفاع مردمی منطقه الربیعه و روستای الروضه در حومه شمالی لاذقیه را تحت کنترل خود درآوردند و این امر در پی هلاکت تعداد زیادی از تروریست‌ها و منهدم شدن سلاح‌هایشان صورت گرفت. منطقه الربیعه مرکز اصلی گروه‌های تروریستی در کوه ترکمان در حومه شمالی لاذقیه به شمار می‌آمد. تحلیلگران معتقدند با بازپس گیری الربیعه تا حدود زیادی امنیت استان لاذقیه تأمین می‌شود. در عرض دو هفته گذشته الربیعه دومین شهر مهمی است که به کنترل نیروهای دولتی در می‌آید. پیش از این واحدهای ارتش سوریه به همراه متحدان خود و با پشتیبانی هوایی روسیه موفق شده بودند شهر سلمی واقع در شرق لاذقیه را به کنترل خود درآورند. ارتش سوریه همچنین روز جمعه پیشرفت‌های اساسی در کوه‌های ترکمن واقع در مناطق شمالی استان لاذقیه و در نزدیکی مرز ترکیه داشت و موفق شد کنترل تعداد زیادی روستا را به دست بگیرد و شبه نظامیان القاعده و متحدان آنها را بیرون براند. این عوامل باعث شده دولت سوریه کنترل خود را به نزدیکی مرز ترکیه توسعه دهد. پیشروی‌های نیروهای دولتی سوریه به همراه متحدان خود در مناطق شمالی استان لاذقیه باعث نگرانی جدی دولت ترکیه شده است که در طول سه سال گذشته سرمایه‌گذاری زیادی از طریق ترکمن‌ها در این مناطق انجام داده است.

■ محور حلب

همزمان با پیشروی نیروهای دولتی در لاذقیه واحدهای دیگر ارتش سوریه و متحدان آن کنترل روستاهای «قطر» و «تل الحطابات» در استان «حلب» را به دست گرفتند و وارد محدوده شهر مهم «الباب» شدند. الباب تنها منطقه‌ای است در استان حلب که داعش در آنجا حضور دارد. منابع محلی گزارش دادند نیروهای ارتش سوریه از داخل فرودگاه نظامی «کویرس» با موشک‌انداز مواضع تروریست‌های داعش را در الباب هدف قرار داده‌اند.

■ امریکا و روسیه در ۵۰ کیلومتری یکدیگر

دیده‌بان حقوق بشر سوریه تأیید کرد، امریکا و روسیه در حال ایجاد پایگاه‌های هوایی در شمال سوریه هستند و این پایگاه‌ها تنها ۳۰ مایل (حدود ۵۰ کیلومتر) با یکدیگر فاصله دارند. انتظار می‌رود هواپیماهای روسی به‌زودی پروازهای خود را از فرودگاه بین‌المللی قامشلی آغاز کنند. به گزارش ایسنا، پایگاه هوایی قامشلی نیاز به سنگربندی دارد و تیم‌های کارشناس روسیه برای سنجش میزان آمادگی و وسایل مورد نیاز برای تجهیز آن وارد فرودگاه شده‌اند. این پایگاه هم‌اکنون در توافقی میان نیروهای کرد و دولت سوریه در کنترل نیروهای وفادار به بشار اسد، رئیس‌جمهوری سوریه است و دیده‌بان حقوق بشر مستقر در انگلیس در رابطه با اینکه چه زمان عملیاتی می‌شود، سخنی نگفت. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه روز شنبه در کنفرانس خبری با جو بایدن، معاون رئیس‌جمهوری امریکا گفت که ایجاد چنین تأسیساتی را در چند مایلی مرز کشورش نمی‌پذیرد. وی گفت: ما حساسیت‌هایی به این نوع مسائل داریم. کمتر از ۳۰ مایل (۴۸/۲ کیلومتر) آن طرف‌تر از پایگاه روسیه، نیروهای عملیات ویژه امریکا ظاهرا کنترل پایگاه هوایی رمیلان در نزدیکی مثلث مرزی عراق، ترکیه و سوریه را در دست گرفته‌اند. دیده‌بان حقوق بشر روسیه به نقل از منابع آگاه می‌گوید که کار روی باند پرواز این پایگاه که یک فرودگاه زراعی است، در هفته‌های اخیر انجام شده و هلی کوپترهای امریکایی از این پایگاه عملیات اجرا می‌کنند. این پایگاه تا چند وقت پیش در دست نیروهای کرد سوریه موسوم به «یپ‌گ» بود اما برای گسترش عملیات برای حمایت از نیروهای موسوم به «سوریه دموکراتیک» تحویل امریکایی‌ها شد.

■ کاخ سفید اظهارات بایدن را رد کرد

کاخ سفید به سخنان معاون رئیس‌جمهور امریکا در خصوص روی میز بودن گزینه نظامی برای حل بحران سوریه واکنش نشان داده و اعلام کرد که این سخنان مواضع شخصی بایدن بوده و ارتباطی به موضع اصولی کاخ سفید برای حل سیاسی این مسئله نداشته است. اظهارات جنجالی «جو بایدن» معاون رئیس‌جمهور امریکا و صحبت از راهکار نظامی برای بحران سوریه، سخنگوی کاخ سفید را برای موضع گیری و رد اظهارات وی به صرافت انداخت. سخنگوی دولت امریکا گفته است: «هیچ تغییری در موضع امریکا مبنی بر رد راهکار نظامی برای (حل بحران) سوریه ایجاد نشده است.» هنوز مشخص نیست آیا بایدن از تصمیمات پشت‌پرده امریکا برای مقابله با روند پیشروی‌های ارتش سوریه با پشتیبانی هوایی روس‌ها پرده برداشته یا اینکه صرفاً یک موضع گیری شخصی را در برابر دوربین‌ها بیان کرده است.

■ سیا با پول عربستان، سوریه را به آتش کشید

نیویورک تایمز طی گزارشی به رابطه عربستان و سازمان‌های اطلاعاتی امریکا در سوریه پرداخته است. در این گزارش آمده است: «از زمان دستور باراک اوباما، رئیس جمهوری امریکا برای تسلیح شورشیان سوری به سازمان سیا این سازمان اطلاعاتی و همتای عربستانی آن طرحی غیرعادی را برای پیشبرد مأموریت آموزش شورشیان سوری اجرا کرده‌اند که امریکایی‌ها اسم رمز «الوار چنار» را روی آن گذاشتند.» براساس این طرح آنگونه که مقام‌های سابق و فعلی دولت امریکا گفته‌اند عربستانی‌ها به تأمین سلاح و مبالغ گزاف پول برای این برنامه پرداخته و سازمان سیا رهبری را در آموزش شورشیان برای کار با مسلسل و موشک‌های ضدتانک به عهده گرفته است. با وجود آنکه عربستانی‌ها به طور علنی از کمک به گروه‌های شورشی در سوریه سخن گفته‌اند، ابعاد شراکت آنها با سازمان سیا در این کمپین محرمانه و پشتیبانی مالی مستقیم آنها فاش نشده بود. جزئیات این طرح از طریق مصاحبه‌هایی که با چندین مقام سابق و فعلی امریکایی و همچنین با منابعی در چند کشور حوزه خلیج فارس انجام شده آشکار شده است. اکثر این مقام‌ها نام خود را فاش نکردند اما از زمانی که عملیات محرمانه سازمان سیا آغاز شد، پول عربستان از آن پشتیبانی کرد. مایک راجرز، قانونگذار جمهوریخواه سابق که هنگام آغاز عملیات محرمانه سیا ریاست کمیته اطلاعات مجلس نمایندگان امریکا را برعهده داشت، گفت: عربستانی‌ها درک می‌کنند که باید ما را داشته باشند و ما هم درک می‌کنیم که باید آنها را داشته باشیم.

گزارش ۲

کشورهای حاشیه خلیج فارس زرادخانه ایران‌هراسی می‌سازند

تسریع استقرار سپر موشکی امریکا برای شیخ‌نشین‌ها

لفاظی رسانه‌های عربی علیه ایران ادامه دارد در همین اثنی گزارش‌هایی از سرعت گرفتن برنامه‌های شیخ‌نشین‌های حاشیه خلیج‌فارس برای ایجاد سامانه سپر موشکی مشترک با امریکا به بهانه مقابله با ایران منتشر می‌شود.

همزمان با انتشار یادداشت جدیدی در شبکه خبری العربیه وابسته به رژیم آل‌سعود که به شکلی موهن توانایی محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان را دارای توانایی تحریف وقایع خوانده و وی را از این نظر «یک پدیده» دانسته که «باید به خاطر چرخش‌های خبری و توجیهاتش به او جایزه اهدا شود»، روزنامه «الشرق‌الاوسط» چاپ لندن در ادامه این گزارش آورده است: طی هفته گذشته «حمد آل خلیفه» فرمانده نیروی هوایی بحرین اعلام کرد کمیته وابسته به شورای همکاری برای ساخت یک سامانه دفاعی مشترک تلاش خواهد کرد و نتایج به زودی اعلام خواهد شد و این تصمیم پس از آن صورت می‌گیرد که تهران پس از رفع تحریم‌هایش دست به آزمایش موشک‌های بالستیک زد. در همین راستا «راشد الطیبان» تحلیلگر کویتی در تماس تلفنی با الشرق‌الاوسط گفته است: توافق هسته‌ای با ایران شامل موشک‌های بالستیک نمی‌شود و ایران یک زرادخانه بزرگ از موشک‌های با بُرد کم «کروز» در اختیار دارد که امنیت کل منطقه را تهدید می‌کند، وجود یک «سپر آهنین» نظیر آنچه ناتو در اختیار دارد سپری محکم در برابر هر حمله (موشکی) ایرانی و غیره است.

این روزنامه در ادامه نوشت: فکر یک سپر موشکی به صورت ناگهانی نبوده بلکه پیش‌تر نیز شاخص‌هایی برای ایجاد آن وجود داشته اکنون این روند سرعت گرفته است، این طرح در جنگ خلیج (فارس) ۱۹۹۰ مطرح شد و همچنین «هیلاری کلینتون» وزیر خارجه سابق امریکا نیز در سال ۲۰۱۲ در ریاض تأکید کرد که امریکا به کشورهای خلیج (فارس) برای ساخت یک سامانه دفاعی موشکی کمک خواهد کرد. بنا به گزارش مذکور عربستان سعودی و امارات در حال حاضر از یک سامانه دفاعی قدرتمند برخوردارند، امریکا قراردادی به ارزش ۱/۷ میلیارد دلار با عربستان برای فروش و پیشرفت موشک‌های پاتریوت بسته و همچنین قراردادی مشابه با کویت به ارزش ۹۰۰ میلیون دلار برای فروش پاتریوت بست؛ در سال ۲۰۱۱ امریکا اعلام کرد قراردادی به ارزش ۳/۵ میلیارد دلار با امارات برای فروش یک سامانه دفاعی موشکی بسته که تا پیش از آن اقدام به فروش این سامانه در بازارهای بین‌المللی نکرده است. این گزارش در حالی منتشر می‌شود که «جان کری» وزیر خارجه امریکا روز یک‌شنبه اعلام کرد رابطه واشنگتن و ریاض در پی توافق هسته‌ای با ایران تغییری نکرده و ائتلاف و دوستی قوی میان دو کشور حاکم است. خبرگزاری فرانسه گزارش داد کری پیش از ترک ریاض اعلام کرده که روابط عربستان و امریکا مستحکم و روشن است. وی افزوده: همانگونه که پیش از این بارها متعهد شده‌ایم با توجه به اینکه ما تلاش کردیم یک کشور در منطقه را از رسیدن به سلاح اتمی منع کنیم چیزی در خاورمیانه تغییر نخواهد کرد. وزیر خارجه امریکا پیشتر نیز به همتایان خود در کشورهای عضو شورای همکاری خلیج‌فارس تعهد داده بود قرار نیست امریکا با ایران در خاورمیانه ائتلاف تشکیل دهد.

■ دست برتر ایران و توصیه به ترکیه

یک روزنامه پرتیراژ ترکیه‌ای با بیان اینکه عربستان سعودی در جبهه‌های «جنگ نفتی» علیه ایران و جنگ‌های نیابتی در عراق، سوریه و یمن ناکام مانده و ایران توانسته دست برتر را داشته باشد، به دولت ترکیه توصیه کرد در این فضا موضوع بی‌طرفی اتخاذ کند. روزنامه «حریت» در یادداشتی با عنوان «ایران دوباره به بازی (معادلات منطقه‌ای) برگشته»، در تلاش برای فرقه‌ای جلوه دادن مشکلات سران کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس با ایران، نوشت: «قیام‌های عربی (از سال ۲۰۱۱) موازنه و توازن شیعه-سنی را بیشتر به نفع شیعیان تغییر داده و جنگ‌های اخیر در عراق و سوریه محور شیعیان را بیشتر از قبل تحکیم بخشیده است. اینطور بوده که ایران پس از امریکا و روسیه، به عنوان سومین قدرت بزرگ منطقه شده است.» این روزنامه ادامه داد: «در این قالب و چارچوب بود که ایران توافق هسته‌ای را با غرب امضا کرد که متعاقب آن از تحریم‌های اقتصادی خلاص و به امریکا نزدیک‌تر می‌شود، به همین خاطر کشورهای خلیج (فارس) شب‌ها خواب ندارند.» روزنامه ترکیه‌ای تصریح کرد: «ابتدا عربستان سعودی با کاهش دادن شدید بهای نفت برای آسیب‌زدن به اقتصاد ایران، «جنگ نفتی» به راه انداخت. بهای نفت به نسبت اواسط سال ۲۰۱۴ حدود ۷۵ درصد افت داشته است اما این موضوع مانع و خللی در ظهور و پیدایش ایران ایجاد نکرد.» حریت افزود: «ثابت شد این اقدام که اقدامی خودویرانگر بود چرا که اقتصاد سعودی هم به شدت آسیب دید. از هم اکنون با توجه به فارغ شدن از تحریم‌ها، ایران نفت بیشتری به بازار روانه خواهد کرد که این بهای نفت را بیشتر کاهش خواهد داد که این یعنی عربستان سعودی ضعیف‌تر می‌شود.» این رسانه ترکیه‌ای ادامه داد: «ریاض همچنین با جنگ‌های نیابتی در عراق، سوریه و یمن، به شدت در تلاش برای آسیب زدن در جبهه نظامی به ایران بوده است اما در این جبهه هم ایران دست برتری داشته است.»

این روزنامه درباره نقش ترکیه در معادلات منطقه اینطور می‌نویسد: «ترکیه هم در مواجهه با ظهور ایران در منطقه و جهان، اینطور فرض کرده که باید موضع بگیرد. به نظر می‌رسد آنکارا در حال دوباره سنجی روابطش با کشورها در منطقه به منظور ایجاد موازنه در مقابله با نفوذ و تأثیرگذاری رو به گسترش ایران از یک سو و همچنین ممانعت از تضعیف اهمیت ترکیه از منظر امریکا در این نظم جدید منطقه‌ای است.»

حریت در ادامه تصریح می‌کند: «این یکی از دلایل اصلی از سرگیری مذاکرات ترکیه با اسرائیل برای عادی سازی روابط است و روند مشابهی هم احتمالاً به زودی با مصر آغاز می‌شود.»

این روزنامه ترکیه‌ای با اشاره به ائتلافی که عربستان سعودی از تشکیل آن و عضویت ۳۴ کشور اسلامی در آن خبر داده، به آنکارا هشدار می‌دهد: «با نگاه به تصویر کلان این هشدار حساس و حیاتی شده است که اگرچه ترکیه اعلام کرده بخشی از ائتلاف اسلامی است اما باید از اینکه در این ائتلاف فعال باشد، اجتناب کند. آنکارا باید بی‌طرفی خود را حفظ و بر رویکرد برابر با همه فرقه‌ها تأکید کند.»

نگاه

هادی محمدی

امریکا و بازگشت به نظامی‌گری در منطقه

باراک اوباما که هشت سال قبل در مبارزات انتخاباتی از شکست نظامی‌گری دوره بوش سخن می‌گفت و اصلی‌ترین وعده‌های خود را خروج از افغانستان و عراق می‌دانست، امروز برای بازگشت به همان سیاست، گام‌های تدریجی برمی‌دارد. بهانه این عقبگرد و نظامی‌گری، تروریسم داعش است که به عنوان مجری و پیاده‌نظام سیاست‌های مطلوب امریکایی نتوانسته اهداف کاخ سفید را محقق کند، حتی کمک‌های ترکیه، عربستان، قطر، امارات و کویت برای حمایت و تقویت تکفیری‌های قاتل کارساز نبوده است. خطوط حمایتی جدیدی که از اروپا (لندن و پاریس) در جریان بود، با یک ستاد جدید امداد و هدایت در بلغارستان فعال شده است. از مدت‌ها قبل آشکار شده بود که با سیل تکفیری‌های سرازیر شده از یکصد کشور جهان در سوریه و عراق، برنامه‌های حرکت معکوس آنها به سوی مناطق جغرافیایی که در اولویت‌های امنیتی، اقتصادی و ژئوپلتیکی امریکا قرار دارند آغاز خواهد کرد. یکی از مناطق جغرافیایی تعیین شده، پس از عراق و سوریه به افغانستان اختصاص یافته یا پایه‌ای برای گسترش آن در آسیای مرکزی باشد. داعش به برخی ولایت‌های افغانستان بازگشته تا به طالبان رودست بزند و اوضاع امنیتی را پیچیده‌تر از قبل نماید. در شرایط آشفته جدید، همانند عراق و سوریه، افغانستان هم در دستور کار پنتاگون قرار می‌گیرد تا نیروهای نظامی زمینی، به این مناطق بازگردند. بهانه بازگشت یک عنوان واحد دارد و آن هم مبارزه با تهدیدات داعش است. پنتاگون از سال گذشته در کنار نیروی هوایی خود با نام ائتلاف غربی مبارزه با داعش، یگان‌های اطلاعاتی و عملیاتی و عملیات ویژه را به عراق و سپس به سوریه وارد کرده است، اکنون به موازات افزایش این نیروها در عراق و سوریه، هزاران نیروی زمینی و هوایی به افغانستان هم وارد می‌شوند. این رویکرد امریکایی با شرکای اروپایی‌اش هماهنگ شده و انگلیسی‌ها، آلمانی‌ها و فرانسوی‌ها هم با ظرفیت‌های محدودتری به افغانستان باز می‌گردند. هدف این بازگشت، تولید کانون جدیدی از ناامنی و شرایط ناهنجار است که قابلیت گسترش و امتداد به محیط‌های امنیتی پیرامونی را داشته باشد و بتواند بازیگرانی مانند ایران، روسیه و چین و تا حدودی هند را مهار و مدیریت نماید.

همین رویکرد نظامی گرانه امریکایی و اروپایی به بهانه بازگشت داعش به لیبی، در دستور فوری آنهاست و بعید نیست به دلیل شکست و ناکامی آل‌سعود و اماراتی‌ها در پرونده یمن که روزهای سخت جدیدی با قیام قبایل جنوب یمن در انتظار متجاوزان می‌باشد هم در برنامه امریکا و کشورهای مداخله‌گر غربی قرار گیرد.

از هم‌اکنون گزارش‌های دقیقی از مشارکت هواپیماهای اسرائیلی، انگلیسی و امریکایی در حمله به مناطق مردمی و مسکونی و زیرساخت‌های حیاتی یمن وجود دارد. از آنجا که هم القاعده و هم داعش در برخی استان‌های یمن براساس تقسیم کار با سعودی‌ها حضور یافته و نتیجه مهمی کسب نکرده‌اند، اکنون نوبت امریکا و دیگر کشورهای اروپایی است تا علناً و رسماً وارد کارزار یمن شوند و آنچه تا به حال به عنوان جنایت جنگی و جنایت علیه بشریت با تسلیحات و جنگ‌افزارهای آنها در یمن ثبت می‌شده است را به بهانه مبارزه با القاعده و داعش سرپوش بگذارند و آن را یک هزینه اجباری در مسئولیت اخلاقی و امنیتی و بین‌المللی در مبارزه با تروریسم معرفی کنند.

در حقیقت اوباما مقدمات بازگشت نظامی گری جمهوریخواهان به کاخ سفید را مهیا می‌کند تا عمر کمتر از یک سال باقی مانده در ریاست جمهوری را با کمترین چالش با جمهوریخواهان سپری کند.

اخبار کوتاه

■ تولید انبوه اولین جنگنده رادارگریز روسیه

تولید انبوه جنگنده رادارگریز تی-۵۰ روسیه از سال آینده میلادی آغاز خواهد شد. ژنرال «ویکتور بوندارف» فرمانده نیروی هوافضای روسیه از پایان آمدن انتظارها برای تولید انبوه و عملیاتی شدن جنگنده رادارگریز تی-۵۰ از سال ۲۰۱۷ خبر داد. جنگنده تی-۵۰ که از لحاظ شکل ظاهری و کارکرد با جنگنده اف-۲۲ امریکایی‌ها مقایسه می‌شود، بناست در نیروی هوایی روسیه جایگزین میگ-۲۹ و سوخوی ۳۷ شود. انتظار می‌رود ارتش روسیه، حداقل ۱۵۰ فروند از این جنگنده را از کارخانه سوخو خریداری کند.

■ سقوط محبوبیت رئیس‌جمهور فرانسه

محبوبیت مردمی رئیس‌جمهور فرانسه هم‌اکنون به ۲۵ درصد کاهش یافته و در حال حاضر سه چهارم فرانسویان از وی ناراضی هستند. طبق نتایج تازه‌ترین نظرسنجی مؤسسه BVA-Orange برای شبکه iTELE، محبوبیت فرانسوا اولاند در ماه ژانویه جاری با کاهش نسبت به ماه‌های قبل به ۲۵ درصد یعنی میزان پیش از وقوع حملات نوامبر گذشته پاریس رسیده و هم‌اکنون ۷۴ درصد فرانسویان از وی ناراضی هستند. بر اساس این نظرسنجی ۷۴ درصد فرانسویان هم‌اینک نسبت به رئیس جمهور کشورشان ابراز نارضایتی کرده و اعلام داشته‌اند از عملکرد وی راضی نیستند، این در حالی است که در اکتبر گذشته یعنی پیش از وقوع حملات مرگبار پاریس نیز میزان نارضایتی از اولاند ۷۵ درصد بود.

■ تردید ۶۰ درصد از امریکایی‌ها درباره اوباما

۶۰ درصد از مردم امریکا در خصوص توانمندی دولت کنونی این کشور برای حل مشکلاتی که امریکا در سال ۲۰۱۶ با آن مواجه است، تردید دارند. نتایج تازه‌ترین نظرسنجی‌های خبرگزاری آسوشیتدپرس در ماه دسامبر سال ۲۰۱۵ نشان می‌دهد شش نفر از هر ۱۰ نفری که در این نظرسنجی شرکت می‌کنند، اعتماد بسیار اندکی دارند که دولت فدرال بتواند پیشرفت‌هایی را در زمینه حل مشکلات بزرگ مردم امریکا در سال ۲۰۱۶ ایفا کند یا اینکه کلاً به توانمندی دولت کنونی امریکا برای رفع مشکلات امریکا اعتماد ندارند. تروریسم و خدمات درمانی موضوعاتی است که شرکت‌کنندگان در نظرسنجی آنها را به‌عنوان مشکلات کشور امریکا در اولویت قرار دادند و موضوع اقتصادی نیز در بین مشکلاتی بود که برای آنها حائز اهمیت بود.

■ فرانسه به دنبال تشویق اعتدال در ایران!

سفیر رژیم صهیونیستی در پاریس در مصاحبه‌ای ضمن تشریح اختلاف نظر سیاسی مقامات صهیونیستی و فرانسوی بر سر ایران، از تمایل فرانسه برای تشویق آنچه نیروهای معتدل خواند، خبر داد. «آلیزا بین نون» سفیر رژیم صهیونیستی در پاریس در گفت‌وگو با روزنامه «جروزالم‌پست» گفت: «ایران و فرانسه نگرانی مشترکی درباره برنامه هسته‌ای ایران دارند و پاریس هیچ توهم و خیال خامی درباره اهداف بلندمدت ایران ندارد. به‌رغم این تفاهم، اسرائیل و فرانسه در دیدگاه سیاسی کاملاً با یکدیگر اختلاف‌نظر دارند.» بین نون در بخش دیگری از سخنان خود به سفر «حسن روحانی» رئیس جمهور کشورمان به فرانسه اشاره کرد و اظهار داشت: «فرانسه به همراه اعضای ۱+۵ با ایران به توافق رسید. روحانی قرار است ظرف چند روز آینده به پاریس سفر کند. فرانسه معتقد است تشویق نیروهای معتدل در ایران، می‌تواند تغییراتی به همراه آورد اما ما دیدگاه کاملاً متفاوتی داریم.»

■ بحرین حق رأی در سازمان ملل را از دست داد

بحرین حق خود برای رأی دادن در داخل سازمان ملل را از دست داد. بان کی مون، دبیر کل سازمان ملل به اطلاع مجمع عمومی سازمان ملل رساند که ۱۵ کشور از جمله بحرین به دلیل عدم پرداخت اشتراک سالانه که باید از سوی تمامی ۱۹۳ کشور عضو پرداخت شود، حق رأی در سازمان ملل را از دست دادند. پیشتر مجمع عمومی سازمان ملل به پنج کشور فقیر که از جنگ‌ها و نزاع‌های داخلی رنج می‌برند، حق رأی دادن در دوره کنونی را که در سپتامبر پایان می‌یابد، داده بود. این کشورها عبارتند از الجزایر، کومور، گینه بیسائو، سائوتومه- پرنسیپ، سومالی و یمن.